

Sipoon kunnan sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelman käsittely / Behandlingen av servicenätsplanen för de tjänster som lyder under bildningsutskottet i Sibbo kommun

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 14.12.2023 § 144

Valmistelija / Beredare: Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid Jukka Pietinen, jukka.pietinen@sipoo.fi

Sipoon kunnassa toteutettiin talvella 2022–2023 sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelmatyö. Palveluverkkosuunnitelman kokoavana konsulttina toimi alkusyksyllä 2022 järjestetyn kilpailutuksen perusteella FCG Finnish Consulting Group Oy.

Palveluverkkosuunnitelmassa tarkastellaan seuraavia sivistysvaliokunnan alaisuudessa olevia palvelualueita:

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- vapaa sivistystyö
- kulttuuripalvelut
- nuorisopalvelut
- kirjastopalvelut

Liikuntapalveluista on laadittu erillinen liikuntapalvelusuunnitelma, joka käsitellään omana erillisenä suunnitelmana. Sen toimielinkäsittely sykronisoidaan palveluverkkosuunnitelman kanssa niin, että ne muodostavat yhdessä suuremman kokonaisuuden.

Martinikylän koulutalon jatkokäytöstä on laadittu erillinen selvitys, joka on liitetty osaksi palveluverkkosuunnitelmaa. Kiinteistöä koskevaan valtuustoaloitteeseen vastataan erikseen. Tavoitteena on, että valtuusto saa käsiteltäväkseen asiaa koskevan vastauksen samaan aikaan palveluverkkosuunnitelman kanssa.

Palvelujen tarkastelun aikajänteet

Palveluverkkosuunnitelmassa tarkastellaan palveluja kolmessa aikajänteessä:

1. Lyhyen aikavälin tarkastelu eli kahdesta kolmeen vuoteen eteenpäin
2. Tarkastelu vuoteen 2030 saakka
3. Tarkastelu vuodesta 2030 eteenpäin vuoteen 2040 saakka

Palveluverkkosuunnitelman kehittämisen osa-alueet

Tehtävä jakautui kuuteen palveluverkon kehittämistä koskevaan osa-alueeseen, jotka muodostavat selvityksen laadinnan prosessikuvauksen:

1. Palveluverkkoselvitysten (varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio) päivittäminen
2. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkkoselvityksen laadinta
3. Palvelujen järjestämisen reunaehtojen tunnistaminen

4. Lyhyen aikavälin toimenpide-ehdotusten laadinta palvelualueittain
5. Palveluverkkosuunnitelman laadinta vuoteen 2030 saakka
6. Palveluverkkosuunnitelman visio ajanjaksolle 2030–2040-luvulle

Ohjausryhmä

Sivistysvaliokunnan alaisten palvelujen palveluverkkosuunnitelman laadintaa ohjasi ohjausryhmä. Kunnan hallitus nimesi ohjausryhmän Kunnanhallituksen kokouksessa 11.04.2022 § 130. Ohjausryhmä kokoontui suunnitelman laadinnan aikana 14 kertaa. Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti ohjausryhmän tehtävänä ”... yhteistyössä viranhaltijoiden kanssa asettaa tavoitteet ja laajuuden vuoden 2022 työlle sekä varmistaa kuntalaisten ja tilojen käyttäjäryhmien mahdollisuuden osallisuuteen ja aktiiviseen keskusteluun”.

Hankeryhmä

Suunnitelmatyön käytännön toteutusta koordinoi hankeryhmä. Hankeryhmän muodostivat:

Sivistysjohtaja, sivistysosaston kehittämisen ja tuen suunnittelijat, FCG Finnish Consulting Group kaksi johtavaa konsulttia.

Asiakirjan lukujen 2, 3 ja 8 kirjoittamisesta vastasivat Sipoon kunnan hankeryhmän jäsenet. Muista tekstiosuuksista vastasivat FCG:n asiantuntijat.

Asiantuntijat

Palveluverkkosuunnitelmatyötä sivistysosaston eri palvelualueilla luotsasi asiantuntijaryhmä, jonka muodosti entisen sivistysosaston johtoryhmä: sivistysjohtaja, opetuspäälliköt, varhaiskasvatuspäällikkö, liikuntapalvelupäällikkö, kulttuuripalvelupäällikkö, nuorisopalvelupäällikkö, kirjastopalvelupäällikkö, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen palvelupäällikkö, Sipoon opiston rehtori ja sivistysosaston kehittämisen ja tuen suunnittelijat.

Sipoon kunnan organisaatiomuutoksen jälkeen varhaiskasvatusjohtaja ja koulutusjohtaja osallistuivat asiantuntijaryhmään. Kunnanjohtajan päätöksellä arki- ja vapaa-ajan johtaja toimi prosessin suunnitelmatyön johtajana ja asian esittelijänä sivistysvaliokunnassa.

Yhteistyöryhmä

Palveluverkkosuunnitelmatyön tukena oli eri toimialoja kokoava yhteistyöryhmä, jossa olivat mukana hankeryhmän jäsenten lisäksi yhdyskuntajohtaja, investointipäällikkö, tilapalvelupäällikkö, yleissuunnittelupäällikkö, kaavoituspäällikkö ja hankepäällikkö.

Mitä palveluverkkosuunnitelma on ja mitä se ei ole?

Palveluverkkosuunnitelmassa tarkastellaan sivistysvaliokunnan alaisten toimintojen palveluita, nykyistä palvelutarjontaa ja palveluverkkoa, tulevia tarpeita sekä ajatuksia tulevaisuuteen varautumisesta.

Suunnitelma itsessään on tukimateriaali ja tietopankki jatkotyöstöä varten, ei päätöksiä sisältävä dokumentti. Sen toimenpide-esitykset ja skenaariot ovat FCG:n asiantuntijoiden johtopäätöksiä palveluverkkosuunnitelmaan koostettujen aineistojen pohjalta (lapsi- ja oppilasmäärät, väestöennusteet, kunnan väestösuunnite, fyysisten tilojen kartoitus, talouskatsaus). Toimenpide-esitykset ja skenaariot herättänevät keskusteluja, joiden pohjalta lausuntoja tekevät jaostot tuottavat vastauksenaan oman materiaalin kunnan johtoryhmän ja poliittisten päätösten jatkotyöskenkelyyn.

Suunnitelma ei siis ole sitova päätösasiakirja. Kaikki mahdolliset palveluverkkoon ja palvelutuotantoon liittyvät muutospäätökset tehdään erikseen normaalissa päätöksentekojärjestyksessä niissä toimielimissä, joiden toimivaltaan päätöksen tekeminen Sipoon kunnan hallintosäännön mukaisesti kuuluu. Koska kyseessä on valmisteluasiakirja, sitä käsittelevät toimielimet merkitsevät sen tiedoksi.

Osallisuus ja kuuleminen

Kuntalaisten kuuleminen on järjestetty 20.9. 2023 ja 21.9.2023 ja henkilöstön kuuleminen 1.11.2023 ja 2.11.2023. Lisäksi Sipoon kunnan kotisivuilla on ollut kommentointialusta, johon on voinut kirjata omat ajatuksensa liittyen palveluverkon eri alueisiin.

Palvelualueet ovat osallistaneet asiakkaitaan omilla kyselyillä, haastatteluilla ja hyödyntämällä hankkeiden puitteissa järjestämiä tapahtumia. Liitteessä ilmenee tarkemmin osallisuuden menetelmät ja tasot.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpide-ehdotukset

Palveluverkkosuunnitelman toimenpide-ehdotuksia on esitelty kuntalaisille ja henkilöstölle kuulemistilaisuuksien yhteydessä. Niihin on saatu kommentteja sekä kuntalaisten että henkilöstön kirjoittamina. Kaikki kommentit on koottu yhteen päättäjille ja jatkotyöstöä varten.

Palveluverkkosuunnitelman skenaariot

Palveluverkkosuunnitelma sisältää skenaarioita alueittain, jotka pohjautuvat selvitettyihin tietoihin lapsi ja oppilasmääristä, väestöennusteesta ja väestösuunnitteesta, toimitiloista, talouskatsauksista ja asiakaskokemuksista.

Toimielinkäsittelyn aikataulu

Palveluverkkoselvityksen käsittely alkaa sivistysvaliokunnassa, joka pyytää lausunnot toimielimiltä FCG:n laatimasta palveluverkkosuunnitelmasta. Valiokunta käsittelee suunnitelman tämän jälkeen uudelleen ja antaa esityksensä kunnanhallitukselle. Tavoitteena on, että valtuusto hyväksyy tämän palveluverkkosuunnitelman keväällä 2024.

Tuleva prosessi, uusi toimintakulttuuri

Tavoitteena on, että palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvät tilastotiedot päivitetään säännöllisesti. Päivittämistyö kiinnitetään osaksi toimialojen ja kunnan muita prosesseja.

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on toiminut perustana tiedolla johtamisen kehittämiseen. Tämä tarkoittaa, että toimialojen keskeiset tunnusluvut pidetään ajan tasalla ja päivitetään säännöllisesti. Lisäksi toimialat tuottavat ja esittelevät laadukasta, luotettavaa tietoa, mikä on välttämätöntä päätöksenteon tueksi.

Kunnalle on tärkeää, että koko organisaation ohjauksessa käytettävää tilastotietoa on aktiivisesti tunnistettu ja kerätty. Tätä tilastotietoa ei ainoastaan päivitetä jatkuvasti, vaan sitä myös hyödynnetään ja kehitetään osana muita kunnan prosesseja, kuten talousarvion laadintaa ja tilinpäätöksen tekoa.

Lisäksi kunnassa on alettu hyödyntää tehokkaammin ulkoista tietoa, kuten Tilastokeskuksen tarjoamaa tilastotietoa. Tämä tieto toimii nyt entistä merkittävämpänä osana kunnan toiminnan ohjausta ja kehittämistä tuoden lisäarvoa päätöksentekoon ja palvelujen kehittämiseen.

Kunnan johtoryhmä vastaa siitä, että palveluverkkoselvityksen avulla luodut tiedolla johtamisen elementit otetaan pysyvään käyttöön ja niiden pohjalta kehitetään sekä olemassa olevia että uusia johtamisen prosesseja.

Toimivalta

Sipoon kunnan Hallintosääntö 27 §

Esittelijä / Föredragande Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid
Pietinen Jukka

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää

1. merkitä palveluverkkosuunnitelman tiedoksi.
2. pyytää palveluverkkosuunnitelmasta kunnan hallintosäännössä määriteltyihin toimivaltoihin liittyvät lausunnot seuraavilta toimielimiltä: suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, vapaa-ajan jaosto, hyvinvointijaosto, tekninen valiokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta sekä maankäyttöjaosto. Lausunnot tulee antaa tammikuun 2024 loppuun mennessä.
3. pyytää lausunnot seuraavilta vaikutustoimielimiltä: nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto. Lausunnot tulee antaa tammikuun 2024 loppuun mennessä.
4. esittää kunnanhallitukselle, että palveluverkkoselvityksen ohjausryhmä lakkautetaan.

Bildningsutskottet beslutar

1. anteckna servicenätsplanen för kännedom.
2. begära utlåtanden om servicenätsplanen från de organ som definieras i kommunens förvaltningsstadga och som relaterar till deras befogenheter:

den finskspråkiga utbildningssektionen, den svenskspråkiga utbildningssektionen, fritidssektionen, välfärdssektionen, tekniska utskottet, byggnads- och miljöutskottet samt markanvändningssektionen. Utlåtanden ska lämnas in senast i slutet av januari 2024.

3. begära utlåtanden från följande påverkansorgan: ungdomsfullmäktige, handikapprådet och äldrerådet. Utlåtanden ska lämnas in senast i slutet av januari 2024.

4. föreslå för kommunstyrelsen att styrgruppen för servicenätsutredningen avvecklas.

Käsittely / Behandling

Tuomas Alaterä ehdotti, että lausunnot tulee antaa helmikuun 2024 loppuun mennessä (kohdat 2 ja 3).

Mari Berg kannatti Tuomas Alaterän ehdotusta.

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti Tuomas Alaterän vastaehdotuksen.

Tuomas Alaterä föreslog att ulåtanden ska lämnas in senast i slutet av februari 2024 (punkterna 2 och 3).

Mari Berg understödde Tuomas Alateräs förslag.

Bildningsutskottet godkände enhälligt Tuomas Alateräs motförslag.

Päätös / Beslut

Sivistysvaliokunta päätti

1. merkitä palveluverkkosuunnitelman tiedoksi.

2. pyytää palveluverkkosuunnitelmasta kunnan hallintosäännössä määriteltyihin toimivaltoihin liittyvät lausunnot seuraavilta toimielimiltä: suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, vapaa-ajan jaosto, hyvinvointijaosto, tekninen valiokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta sekä maankäyttöjaosto. Lausunnot tulee antaa helmikuun 2024 loppuun mennessä.

3. pyytää lausunnot seuraavilta vaikutustoimielimiltä: nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto. Lausunnot tulee antaa helmikuun 2024 loppuun mennessä.

4. esittää kunnanhallitukselle, että palveluverkkoselvityksen ohjausryhmä lakkautetaan.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Bildningsutskottet beslutade

1. anteckna servicenätsplanen för kännedom.

2. begära utlåtanden om servicenätsplanen från de organ som definieras i kommunens förvaltningsstadga och som relaterar till deras befogenheter: den finskspråkiga utbildningssektionen, den svenskspråkiga utbildningssektionen, fritidssektionen, välfärdssektionen, tekniska utskottet, byggnads- och miljöutskottet samt markanvändningssektionen. Utlåtanden ska lämnas in senast i slutet av februari 2024.

3. begära utlåtanden från följande påverkansorgan: ungdomsfullmäktige,

handikapprådet och äldrerådet. Utlåtanden ska lämnas in senast i slutet av februari 2024.

4. föreslå för kommunstyrelsen att styrgruppen för servicenätsutredningen avvecklas.

Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 07.05.2024 § 72

Valmistelija / Beredare: Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid Jukka Pietinen, jukka.pietinen(at)sipoo.fi

Sivistysvaliokunta käsitteli ensimmäisen kerran sen alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelmaa (SIVVLK 14.12.2023 § 144). Tällöin valiokunta päätti merkitä suunnitelman tiedoksi ja pyytää siitä kunnan hallintosäännössä määriteltyihin toimivaltoihin liittyvät lausunnot seuraavilta toimielimiltä: suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, vapaa-ajan jaosto, hyvinvointijaosto, tekninen valiokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta sekä maankäyttöjaosto. Lausunnot tuli antaa helmikuun 2024 loppuun mennessä.

Näiden lisäksi valiokunta päätti pyytää lausunnot seuraavilta vaikutustoimielimiltä: nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto. Lausunnot tuli antaa helmikuun 2024 loppuun mennessä.

Koska annettu lausuntoaikataulu osoittautui toimielinten osalta haastavaksi, sivistysvaliokunta päätti (SIVVLK 07.03.2024 § 32) jatkaa vastausaikaa 30.4.2024 saakka. Määräaikaan mennessä kaikki lausuntopyynnön saaneet toimielimet ja vaikutustoimielimet antoivat lausuntonsa. Lausunnot löytyvät liitteistä.

Esittelijä / Föredragande Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid Pietinen Jukka

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää merkitä toimielinten ja vaikutustoimielinten antamat lausunnot tiedoksi, lähettää sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelman ja siitä annetut lausunnot kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi.

Bildningsutskottet beslutar att anteckna förtroendeorganens och påverkningorganens utlåtanden för kännedom och vidarebefodra servicenätsplanen för de tjänster som lyder under bildningsutskottet och de utlåtanden som gjorts över den till kommunstyrelsen och fullmäktige för kännedom.

Käsittely / Behandling Käydyn keskustelun perusteella Tuomas Alaterä teki seuraavan lisäehdotuksen:

”Lisäksi sivistysvaliokunta toteaa, että kunnanhallituksen tulee ottaa kantaa siihen, miten palveluverkon jatkuvan kehittämisen prosessi ja toimialakohtainen, vuotuinen seuranta toteutetaan.”

Satu Pärssinen ja Tiina-Maria Levamo kannattivat Tuomas Alaterän ehdotusta.

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti Tuomas Alaterän lisäysehdotuksen.

Utifrån den förda diskussionen gjorde Tuomas Alaterä följande tilläggförslag:

”Utöver detta konstaterar bildningsutskottet att kommunstyrelsen bör ta ställning till hur processen för kontinuerlig utveckling av servicenätverket och den sektorsspecifika, årliga uppföljningen genomförs.”

Satu Pärssinen och Tiina-Maria Levamo understödde Tuomas Alateräs förslag.

Bildningsutskottet godkände enhälligt Tuomas Alateräs tilläggförslag.

Päätös / Beslut

Sivistysvaliokunta päätti merkitä toimielinten ja vaikutustoimielinten antamat lausunnot tiedoksi, lähettää sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelman ja siitä annetut lausunnot kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi.

Lisäksi sivistysvaliokunta totesi, että kunnanhallituksen tulee ottaa kantaa siihen, miten palveluverkon jatkuvan kehittämisen prosessi ja toimialakohtainen, vuotuinen seuranta toteutetaan.

Bildningsutskottet beslutade att anteckna förtroendeorganens och påverkningorganens utlåtanden för kännedom och vidarebefodra servicenätsplanen för de tjänster som lyder under bildningsutskottet och de utlåtanden som gjorts över den till kommunstyrelsen och fullmäktige för kännedom.

Utöver detta konstaterade bildningsutskottet att kommunstyrelsen bör ta ställning till hur processen för kontinuerlig utveckling av servicenätverket och den sektorsspecifika, årliga uppföljningen genomförs.

Liitteet / Bilagor

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 19.08.2024 § 217

1346/12.00.00/2022

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelman sekä toimielinten ja vaikutustoimielinten antamat lausunnot merkitään tiedoksi ja että aineisto lähetetään johtoryhmälle työstettäväksi.

Lisäksi kunnanhallitus esittää, että johtoryhmä luo prosessin palveluverkon jatkuvalla kehittämiselle ja vuotuiselle seurannalle.

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att servicenätsplanen för de tjänster som lyder under bildningsutskottet samt förtroendeorganens och påverkningorganens utlåtanden antecknas för kännedom och att materialet vidarebefodras ledningsgruppen för utarbetning.

Dessutom föreslår kommunstyrelsen att ledningsgruppen skapar en

process för kontinuerlig utveckling av servicenätverket och den årliga uppföljningen.

Käsittely / Behandling

Esittelijä tarkensi ehdotustaan siten, että johtoryhmän luoma prosessi tuodaan erikseen kunnanhallituksen päätettäväksi ja toteamalla mahdollisten toimenpiteiden toteutuksen edellytykset.

Föredraganden preciserade sitt förslag så att den process som skapas av ledningsgruppen framläggs separat kommunstyrelsen för beslutsfattande och genom att konstatera förutsättningarna för verkställandet av eventuella åtgärder.

Päätös / Beslut

Kunnanhallitus esitti valtuustolle, että sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelman sekä toimielinten ja vaikutustoimielinten antamat lausunnot merkitään tiedoksi ja että aineisto lähetetään johtoryhmälle työstettäväksi.

Lisäksi kunnanhallitus päätti, että johtoryhmä luo prosessin palveluverkon jatkuvalla kehittämiselle ja vuotuiselle seurannalle, joka tuodaan erikseen kunnanhallituksen päätettäväksi.

Kunnanhallitus totesi, että tausta-aineistoissa ehdotettuja toimenpiteitä ei ole hyväksytty. Mikäli selvityksessä esitetty toimenpide halutaan toteuttaa, se edellyttää asiaa koskevan päätöksen tekemistä siinä toimielimessä, jonka toimivaltaan asia kuuluu.

Kommunstyrelsen föreslog fullmäktige att servicenätsplanen för de tjänster som lyder under bildningsutskottet samt förtroendeorganens och påverkningorganens utlåtanden antecknas för kännedom och att materialet vidarebefodras ledningsgruppen för utarbetning.

Dessutom beslutade kommunstyrelsen att ledningsgruppen skapar en process för kontinuerlig utveckling av servicenätverket och den årliga uppföljningen, som framläggs separat kommunstyrelsen för beslutsfattande.

Kommunstyrelsen konstaterade att åtgärderna som föreslås i bakgrundsmaterialet inte har godkänts. Om man vill verkställa en åtgärd som framlagts i utredningen, förutsätts att beslut i ärendet fattas i det organ vars befogenhet ärendet tillhör.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - FCG Sipoon kunnan sivistysvaliokunnan alaisten palveluiden palveluverkkosuunnitelma

Liite Bilaga 2 - Osallisuuden toteutuminen 2022-2023 KOPA_KUVA-VAKA

Liite Bilaga 3 - Kommentointi ja kuulemistilaisuuksien 20.9.2023 ja 21.9.2023_litteroitu 28.9.2023

Liite Bilaga 4 - Henkilökuntakuuleminen_Nikkilän sydän 1.11.2023 ja Miili 2.11.2023

Liite Bilaga 5 - Forms_palveluverkko kommentointialustan vastaukset 3.11.2023

Liite Bilaga 6 - Martinkylän koulun käyttömahdollisuuksia

Liite Bilaga 7 - Martinkylän koulun käyttöselvitys

Liite Bilaga 8 - Sipoon perusopetuksen luvut 20.9.2023

Liite Bilaga 9 - Kiinteistöjen perustietoja 6.6.2023 päivitys ja toimenpiteet

Liite Bilaga 10 - Kysely kouluympäristöstä Enkät om skolomgivningen

Liite Bilaga 11 - Sipoo - Palveluverkkoselvityksen teemahaastattelut - huhtikuu 2023

Liite Bilaga 12 - Sipoon kunnan rakennusten tekniset ja jälleenhankinta-arvot

Liite Bilaga 13 - Maankäyttöjaosto 10.4.2024 § 34, lausunto

Liite Bilaga 14 - Tekninen valiokunta 16.4.2024 § 63, lausunto

Liite Bilaga 15 - Rakennus- ja ympäristövaliokunta 16.4.2024 § 43, lausunto
Liite Bilaga 16 - Hyvinvointijaosto 28.2.2024 § 10, lausunto
Liite Bilaga 17 - Vapaa-ajanjaosto 24.4.2024 § 26, lausunto
Liite Bilaga 18 - Suomenkielinen koulutusjaosto 5.3.2024 § 14, lausunto
Liite Bilaga 19 - Svenska utbildningssektionen 4.3.2024 § 13, utlåtande
Liite Bilaga 20 - Lausunto sivistysvaliokunnan palveluiden 28.4.2024 vammaisneuvosto
Liite Bilaga 21 - Lausunto vanhusneuvosto
Liite Bilaga 22 - Sipoon nuorisovaltuuston lausunto Sipoon palveluverkkoselvityksestä
Liite Bilaga 23 - Varhaiskasvatuspalveluiden lausunto palveluverkkosuunnitelmasta